

Onzekere tijden voor lelietelers

De traditionele vuur-, virus- en onkruidbestrijdingsproeven ontbraken niet op de open dag van de Stichting Regionaal Onderzoek lelieteelt in Noord- en Oost-Nederland. Maar er was op de altijd goed bezochte onderzoeksdag uiteraard ook de nodige aandacht voor een van de grotere bedreigingen voor de lelieteelt op dit moment: het PLAMV-virus.

Zwaagdijk-onderzoeker Frank Kreuk licht de Biovic-objecten toe

Tekst en foto's: Gerrit Wildenbeest

Het was eind augustus haast een idyllisch plaatje. Onder een helder nazomermzonnetje bewogen lelietelers en andere belangstellenden zich op hun gemak langs de proeven op het proefveld van de Stichting Regionaal Onderzoek Lelieteelt halverwege Vledder en Wapse. Maar schijn bedriegt. Het zijn onzekere tijden voor menige lelieteler. Het ArMV-virus frustrereert de afzet, het onderzoek speurt nog naarstig naar de oorzaken van het PLAMV-virus, terwijl over een paar weken de lelieoogst alweer begint. 'Wij voelen de pijn het hardst, we zouden van de regiegroep Lelie zo graag al handvatten willen krijgen wat we in de oogst en de verwerking kunnen doen om versmering te voorko-

men', verzuchtte een lelieteler. PPO presenteerde ter plekke wel een Top tien PLAMV-adviezen, waar menige teler zijn voordeel mee zal kunnen doen en ook het bedrijfsleven zit niet stil. CAV Agrotheek toonde veldproeven met zes cultivars waaruit bleek dat een concentratie van 1 procent natriumhypochloriet het virus in het spoelwater voor 100 procent afdoed (niet meer te detecteren met de PCR-methode van HLB) zonder dat het schade aan het gewas oplevert. Opvallend was verder de aanwezigheid van de Mono-Clean Kistenwasser van Veenman Mechanisatie Niawier, waarmee in een gesloten kubus de kuubkisten intensief met (heet) water gereinigd worden door middel van een roterende driedimensionale reinigerkop. Een mooi hulpmiddel in het kader van optimale bedrijfshygiëne.

Renate Ellens gaf informatie over de door HLB ontwikkelde PLAMV-PCR tests

REDUCTIE

Bij de min of meer traditionele vuurproeven presenteerde Proeftuin Zwaagdijk een nieuw element in de vorm van een aantal objecten met de Biovic-techniek, waarvan de toepassing van kiezelaarde een belangrijk onderdeel is. Doel is de weerstand van de plant te vergroten. Naast een object '100 procent chemie' lagen er objecten waarbij het chemische regime telkens met 20 procent was teruggebracht. Volgens onderzoeker Frank Kreuk toont het vuurgevoelige soort 'Golden Tycoon' bij het 80 procent-niveau een kleine vuuraantasting, bij 60 procent zit er iets meer in, maar dan heb je wel te maken met een reductie van 40 procent in het gebruik van je chemische middelen. Het lelievak zal per 1 januari 2013 ook rekening moeten houden met de etiketverandering van mancozeb, waarbij de maximale dosering van 2,5 kilo verlaagd wordt naar 2 kilo. Volgens Kees Jacobs van fabrikant Makhteshim-Agan kan de juiste balans tussen preventieve en curatieve vuurbestrijding toch op niveau worden gehouden door plaats in te ruimen voor een (vroeg) toepassing van Spirit (werkzame stoffen tebuconazol en folpet). Tebuconazol kan door zijn systemische werking curatief een infectie stilzetten. Folpet zorgt voor een preventieve werking, stelt Jacobs.

De Mono-Clean Kistenwasser

Kees Jacobs